

Værdig behandling sætter mennesket før systemet

KOPA - *Kompetencecenter for patientoplevelser* har på vegne af Ældre Sagen undersøgt, hvordan ældre, svækkede patienter oplever værdighed i mødet med sundhedsvæsenet.

Det viser undersøgelsen

Ældre patienter efterlyser helhedssyn

Patienterne savner at blive set som hele mennesker af de sundhedsprofessionelle. Det opleves ofte som uværdigt.

Ældre patienter savner kontinuitet og sammenhæng

Patienterne møder ofte skiftende behandlere, som giver modstridende anbefalinger. Det gør dem utrygge.

Sundhedssystemet trumfer individets ønsker

Ældre patienter oplever, at sundhedsvæsenet prioriterer effektive arbejdsgange over deres behov og præferencer.

Patienternes egen viden bliver ikke anerkendt

Ældre patienter er eksperter i deres eget liv og sygdomsforløb. Alligevel bliver de sjældent inddraget i planlægningen af deres pleje og behandling.

KOPA anbefaler

- Sæt patienten i centrum
- Lyt til patientens præferencer og behov
- Skab sammenhæng med en tovholder
- Inddrag patienten i planlægningen

Om undersøgelsen

24 interviews med patienter og pårørende

16 observationer og mini-interviews

Læs rapporten "En værdig behandling – ældre medicinske patienters oplevelser af værdighed i mødet med sundhedsvæsenet" på www.aeldresagen.dk/analyser.

Når det er en ny hver gang, så føler man lidt, man er en kastebold. Man ser 2-3 forskellige, og de har sgu hver deres mening og hver deres svar – det gi'r altså utryghed, det gør!"

PER, 82 ÅR

I starten syntes jeg, de var nogle værre ... jeg følte, de ignorerede mig. De går bare ind, ser mig ikke, hilser ikke."

INGEBORG, 79 ÅR

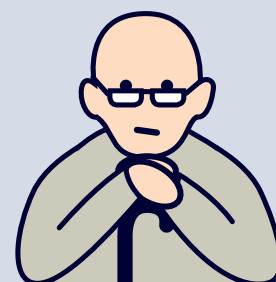
Da jeg kom hjem, var jeg fuldstændig ubrugelig, og jeg havde min mand hjemme. Men der var ingen, der spekulerede på, at han var dement og i realiteten et meget stort arbejde."

GRETHE, 77 ÅR

Jeg havde ikke sovet i et par døgn. Og så kl. 2 om natten kom der gudhjælpemig en sygeplejerske ind og vækkede mig. Hun sku' tage mit sukkertal. Og så kl. halv 4 kommer hun ind og tænder lys, og nu sku' hun et eller andet. Så sagde jeg – du skal ingenting!"

BENT 79, ÅR

Ældre patienter skal have ret til værdig behandling

Ældre Sagen foreslår, at ældre mennesker med flere sygdomme får et sæt af rettigheder:

Ældre patienters rettigheder

Ret til at være tryk

- Hospital og kommune lægger sammen med patienten og evt. pårørende en individuel plan, og patienten får tilknyttet en forløbskoordinator, der sikrer et sammenhængende patientforløb.
- Hospital, almen praksis og kommune sikrer, at patienten får den sundhedsfagligt korrekte og individuelt tilpassede indsats med medicin, træning, ernæring m.m.
- Under indlæggelse på hospital planlægger den kommunale visitator sammen med patient og hospitalspersonale den kommende indsats i hjemmet.
- Hospital, almen praksis og kommune sikrer opfølgning gennem hjemmebesøg med geriatrisk team, praktiserende læge og/eller hjemmesygeplejen inden for de første døgn efter udskrivelse og sikrer fortsat opfølgning ved behov.
- Kommune og almen praksis sikrer kvalitet gennem faste plejehjemslæger på alle plejehjem og lægebesøg på kommunale pladser.
- Kommunen sikrer kvalitet gennem fast tilknyttet sundhedsfagligt personale på kommunale pladser og i plejeboliger.

Ret til at blive set og lyttet til

- Ledelsen belønner og tilskynder empatisk og individuel omsorg, pleje og behandling.
- Hospital og kommune støtter patienten og evt. pårørende i at deltage i beslutninger og planlægning, så indsatsen passer til de individuelle behov og ønsker.
- Videntcenter for værdig ældrepleje fremmer værdighed på sundhedsområdet.

Ret til lighed i sundhed

- Hospitalet sikrer, at patienten under indlæggelse får en sengeplads på en hospitalsstue – ikke på gangen.
- Sundhedsfaglig behandling tilpasses den enkelte patient ud fra faglige kvalitetsstandarder, uanset om det er på hospital eller i kommunen.
- Sundhedsvæsenets økonomi følger udviklingen i demografi og behandlingsmetoder, så patienten får tidssvarende høj kvalitet i sin behandling og pleje.
- Patientens behandling er et fælles ansvar understøttet af fælles ledelse og økonomi mellem region og kommune.
- Kommunen sikrer, at ophold på midlertidige pladser pga. sygdom sker uden brugerbetaling.
- Hospital og kommune sikrer, at kørsel til og fra behandling tilbydes og tilrettelægges med udgangspunkt i patientens behov.

Jeg vil ikke ha', at de skal komme og tage støttestrømperne af og på, for de kommer først halv 11 om aftenen og tager dem af."

BIRGIT, 75 ÅR

Ja altså, når de kommer ind og taler... ja, værdigt og ordentligt til mig og ikke betragter mig som en, der er lavt nede, men betragter mig som ligemand. Det synes jeg, er en meget væsentlig ting."

KATE, 83 ÅR

Dér skal hun være 10.45. Samme dag skal hun være hér 14.20. Det er svært at nå. Hvis hun er i Gentofte til kl. 12, så skal hun retur, men så skal hun være hér kl. 14. Det hænger ikke rigtig sammen."

BERIT, PÅRØRENDE